

Motion om avbryt projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden

Motion av Gabriel Kroon m.fl. (alla SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog

Sammanfattning av ärendet

Gabriel Kroon m.fl. (alla SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att avbryta projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden. Motionärerna anser att den aktuella marken bör lämnas orörd på grund av höga naturvärden. Motionärerna föreslår att stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden avbryter detaljplanarbetet samt exploatering av parkområdet Branterna.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Byggföretagen, Fastighetsägarna och Stockholms Handelskammare.

Byggföretagen, Fastighetsägarna och Stockholms Handelskammare har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret konstaterar att Slättgårdsvägen ingår i det strategiska sambandet Mälarhöjden-Bredäng som enligt översiktsplanen ska prioriteras i arbetet för ett sammanhängande Stockholm.

Exploateringsnämnden poängterar att projektet ingår även i stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen där projektet ska bidra med att stärka sambandet mellan stadsdelarna Mälarhöjden och Bredäng.

Stadsbyggnadsnämnden betonar vikten av att möjliggöra nya flerbostadshus i ett kollektivtrafiknära läge längs med Slättgårdsvägen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd konstaterar att de har lämnat sina synpunkter på detaljplanen och anser att planprocessen därefter bör följa den ordinarie beslutsgången i enlighet med plan- och bygglagen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Bostadsbristen i Stockholm är en betydande samhällsutmaning i vår tid. Det finns fortfarande en bostadsbrist som staden har ett ansvar för att komma till bukt med. Nya bostäder skapar inte bara fler hem, utan bidrar även till tillväxt, social integration och en mer hållbar stad. Att bygga fler bostäder är därför en grundförutsättning för att kunna erbjuda goda livsvillkor, minska trångboddheten och ge fler människor friheten att leva och arbeta i Stockholm.

Allt bostadsbyggande i Stockholm måste ske inom ramen för plan- och bygglagens regler och i linje med Stockholms stads översiktsplan. Översiktsplanen är stadens långsiktiga strategi för hur mark- och vattenområden ska användas och utvecklas och den slår fast vilka delar av staden som ska prioriteras för framtida bebyggelse. Ett viktigt syfte med översiktsplanen är att skapa ett mer sammanhängande, tillgängligt och hållbart Stockholm. I detta arbete är detaljplanen det centrala verktyget. En detaljplan reglerar vad marken får användas till, hur bebyggelsen ska utformas samt hur gator, parker och annan allmän plats ska ordnas. Genom detaljplaneprocessen prövas nya byggprojekt mot både lagkrav och stadens övergripande mål.

Detaljplaneprocessen är uppdelad i flera steg och bygger på insyn, utredning och dialog. Först fattar stadsbyggnadsnämnden beslut om att starta en plan. Då genomförs ett arbete där olika förutsättningar kartläggs, såsom naturvärden, kulturmiljö, infrastruktur, dagvattenhantering, buller och tillgänglighet. Detta resulterar i att förslag tas fram. Sedan följer ett samråd där förslaget ställs ut och berörda parter, såsom boende, myndigheter och föreningar får möjlighet att lämna synpunkter. Efter samrådet bearbetas planförslaget och i nästa steg sker en granskning där det återigen finns möjlighet att yttra sig innan planen bearbetas igen sett till inkomna synpunkter. Först efter det kan en plan slutligen antas politiskt. Under hela processen kan förändringar ske i planförslaget utifrån utredningsresultat och inkomna synpunkter. Processen är demokratisk och transparent, vilket är en viktig grundprincip för att säkerställa att besluten om stadens utveckling blir väl förankrade och balanserar olika intressen.

Inom ramen för översiktsplanens prioriterade utvecklingsområden ingår det strategiska sambandet Mälarhöjden–Bredäng, där staden ser en potential att stärka sammanhanget mellan olika stadsdelar och möjliggöra fler bostäder. Ett konkret exempel på detta är detaljplanearbetet för bebyggelse längs Slättgårdsvägen i Mälarhöjden, där planeringen pågått sedan våren 2023. Planförslaget har varit ute på samråd under våren 2025.

Under samrådet har berörda parter fått möjlighet att ta del av och påverka planförslaget. Inkomna synpunkter kommer att behandlas och ligga till grund för det

fortsatta arbetet i planprocessen, där hänsyn tas till både lokala intressen och behov vid de nödvändiga avvägningarna.

Bilaga

Motion om avbryt projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden, dnr KS 2024/1277-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 22 oktober 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tillstyrker motionen i sin helhet.
2. Därutöver anföra följande:

Få förtätningar i Stockholms närförorter har mött så mycket motstånd som detta projekt i Branterna. Delvis beror det på att platsen är osedvanligt illa anpassad för det bygge som föreslås. Förutom att orörd natur blir förstörd, vilket Miljöpartiet tydligen trivs med, kommer boendemiljön för grannar på båda sidor om bygget att få sitt grannskap kraftigt försämrad. Området uppe på klippan får de övre våningarna i de föreslagna nya husen mycket nära sina trädgårdar. Husen på andra sidan gatan får en gata med tät trafik där det tidigare fanns en väg i grönska. Samtidigt har det Socialdemokratiska förslaget att blanda befolkningen genom att låta boende från utsatta områden flytta in i de välbärgades villaområden ytterligare skrämt upp de boende i stadens villaområden som inte vill delta i ett integrationsexperiment som de får sig pådyvlat ovanifrån utan att få ha någon talan alls. Sammantaget borde hela projektet avbrytas

Ärendet

Gabriel Kroon m.fl. (alla SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att avbryta projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden. Motionärerna anser att den aktuella marken bör lämnas orörd på grund av höga naturvärden. Motionärerna föreslår att stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden avbryter detaljplanearbetet samt exploatering av parkområdet Branterna.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Byggföretagen, Fastighetsägarna och Stockholms Handelskammare.

Byggföretagen, Fastighetsägarna och Stockholms Handelskammare har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att Slättgårdsvägen ingår i det strategiska sambandet Mälarhöjden-Bredäng som enligt översiktsplanen ska prioriteras i arbetet för ett sammanhängande Stockholm.

Detaljplanearbete för bebyggelse utmed Slättgårdsvägen har pågått sedan våren 2023. Plansamråd genomföres våren 2025. Ytterligare möjlighet att yttra sig över förslaget kommer att ges i samband med granskning i enlighet med Plan- och bygglagen.

Samrådsförslaget redovisade bebyggelse bestående av fem bostadshus om sammanlagt cirka 65 bostäder, som ska ha en karaktär som relaterar till närområdets bebyggelsestruktur. Förslaget innebär att cirka 10 procent av naturmarken i parken Branterna ersätts av kvartersmark.

Exploateringsnämnden fattade inriktningsbeslut för projektet Slättgårdsvägen i mars 2023 i samband med beslut om markanvisning för bostäder till ALFA Development AB. De sammantagna projektutgifterna beräknades då uppgå till 89,5 miljoner kronor. Då de förväntade projektutgifterna överstiger 50 miljoner kronor kommer projektet att bli föremål för kommunfullmäktiges beslut i form av genomförandebeslut och antagande av detaljplan.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion avbryt projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden av Gabriel Kroon m.fl. (SD) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2025 följande.

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Slättgårdsvägen ingår i översiktsplanens utpekade strategiska samband mellan Mälarhöjden och Bredäng, med syfte att öka rörelser och utbyten mellan stadsdelar och på så sätt göra Stockholm mer sammanhängande. Slättgårdsvägen är även utpekad i Stockholms översiktsplan som ett urbant stråk.

Exploateringsnämnden beslutade den 2023-03-23 att godkänna förslag på inriktning för projekt Slättgårdsvägen och gav kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal samt fortsätta planeringen. Kontoret arbetar i enlighet med nämndens beslut.

Projekt Slättgårdsvägen bidrar med ett tillskott på bostadsbebyggelse i ett kollektivtrafikhärläge och tillskapandet av ett nytt aktivt gaturum. Gatumiljön närmast bebyggelsen är tänkt att utvecklas med grön förgårdsmark och väl gestaltade bottenvåningar med entréer mot ny belyst gångbana. Detta bidrar till att aktivera gatan med mer liv och rörelse och ökad trygghet i området.

Projektet ingår även i stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen där projektet ska bidra med att stärka sambandet mellan stadsdelarna Mälarhöjden och Bredäng. Projektet bidrar till de gemensamma kostnaderna för stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen avseende social hållbarhet, bygglogistik, kommunikation och grönkompensation.

Tillgången på mark som är lämplig för ny bebyggelse och boende är begränsad samtidigt som staden har högt ställda bostadsmål. Kontoret ser positivt på projektet som tillskapar ca 65 bostadsrätter fördelat på 5 hus i en stadsdel som domineras av villor.

Planförslaget innebär att ca 10 procent av naturmarken i parken Branterna ersätts av kvartersmark. Påverkan på naturvärden minimeras genom att tomterna till den blivande kvartersmarken hålls små och projektet arbetar med förslag på förstärkningsåtgärder som på sikt kan stärka naturvärden i parken. Ytterligare förslag på grönkompensation och rekreativ kompensation kommer att studeras under nästa skede av planarbetet.

Planförslaget har varit ute på samråd under våren 2025 och samrådsmöte genomfördes vid Axelsbergs aktivitetscenter. Under samrådsmötet höll

projektgruppen en presentation med syfte att skapa insyn och förståelse för vad planförslaget bidrar med till närområdet samt vad det innebär för de som berörs. Berörda parter har under samrådet fått möjlighet till både insyn och påverkan på planförslaget. Synpunkter kommer att beredas och blir en del av beslutsunderlaget i den fortsatta planprocessen där avvägningar görs med hänsyn taget till lokala intressen och behov.

Exploateringsnämnden kommer att få möjlighet att ta ett nytt beslut om projektets riktning genom ett förnyat inriktningsbeslut efter samråd. Den förnyade inriktningsbeslutet kommer att tas upp för beslut efter att stadsbyggnadsnämndens har tagit del och beslutat om samrådsredogörelsen.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2025 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Mats Johnsson (SD), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret är positivt till att möjliggöra nya flerbostadshus i ett kollektivtrafikhärläge längs med Slättgårdsvägen. Vilket kommer att kunna stärka gatan som ett urbant stråk i enlighet med översiktsplanen. Planförslaget är ett bidrag för att uppfylla Stockholms bostadsmål och bidrar till att skapa en bättre balans mellan boendeformer och bostadsstorlekar i Mälarhöjden. Kontoret arbetar enligt det uppdrag om start-PM som stadsbyggnadsnämnden beslutade den 20 april 2023.

Under planarbetet hanteras avvägningar mellan olika intressen. Planområdets topografi är utmanande och det finns även parkstråk och utpekade naturvärden i området. Noggranna studier av placering av typologier krävs fortsatt för att säkra angreppssätt på platsen som både möjliggör kvalitativa bostäder och som hanterar platsens nuvarande värden.

Planförslaget har varit ute på samråd 18 mars – 28 april 2025 och samrådsmöte genomfördes den 10 april 2025 vid Axelsbergs aktivitetscenter. Under samrådsmötet höll projektgruppen en presentation med syfte att skapa insyn och förståelse för vad planförslaget bidrar med till närområdet samt vad det innebär för de som berörs. Berörda parter har under samrådet fått möjlighet att lämna sina synpunkter på planförslaget.

Nästa gång planförslaget redovisas för nämnden blir vid redovisningen av samrådet, vilket planeras till hösten 2025. Då kommer kontoret att beskriva hur synpunkter

inkomna under samrådstiden föreslås hanteras och ge förslag på fortsatt inriktning på planarbetet.

Kontoret hänvisar till den ordinarie beslutsgången i planprocessen i enlighet med Plan- och bygglagen när det kommer till det fortsatta arbetet med projektet.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Att Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Runar Finnman (SD), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret tar fram förslag till nya detaljplaner, utifrån uppdrag från stadsbyggnadsnämnden. De utgår i nya detaljplaner från den inriktning för respektive stadsdel som uttrycks i översiktsplanen.

Stadsdelsnämnden är remissinstans för nya detaljplaner. I remissvaren fokuserar förvaltningen på stadsdelsnämndens ansvarsområden såsom behovet av förskolor, drift och underhåll av parker, samt trygghetsfrågor. Stadsdelsnämnden kan i sitt beslut ändra eller lägga till i förvaltningens förslag till beslut.

Förslaget om detaljplan för nya bostäder vid Slättgårdsvägen har varit på samråd och stadsdelsnämnden beslutade om sitt svar på remissen vid sitt möte 2025-04-24.

Stadsbyggnadskontoret kommer att sammanställa synpunkterna från samrådet och presentera dem för stadsbyggnadsnämnden som kommer att besluta om hur planarbetet ska fortsätta.

Stadsdelsförvaltningen har därmed lämnat sina synpunkter på detaljplanen och anser att planprocessen därefter bör följa den ordinarie beslutsgången i enlighet med plan- och bygglagen.

Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Gabriel Kroon (SD)

1. Att exploateringsnämnden beslutar att godkänna Sverigedemokraternas förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande.

Exploateringskontoret har fått en motion av Gabriel Kroon (SD), Mats Johnsson (SD), Anders Edin (SD) och Tapani Juntunen (SD) om att avbryta projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden. I motionen föreslås att staden ska avbryta projekteringen av bostäderna och att planarbetet bör avslutas. Sverigedemokraterna föreslår att motionen tillstyrks i sin helhet.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Mats Johnsson (SD)

1. Att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag och att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra följande.

Få förtätningar i Stockholms närförorter har mött så mycket motstånd som detta projekt i Branterna. Delvis beror det på att platsen är osedvanligt illa anpassad för det bygge som föreslås. Förutom att orörd natur blir förstörd, vilket Miljöpartiet tydligen trivs med, kommer boendemiljön för grannar på båda sidor om bygget att få sitt grannskap kraftigt försämrad. Området uppe på klippan får de övre våningarna i de föreslagna nya husen mycket nära sina trädgårdar. Husen på andra sidan gatan får en gata med tät trafik där det tidigare fanns en väg i grönska.

Samtidigt har det Socialdemokratiska förslaget att blanda befolkningen genom att låta boende från utsatta områden flytta in i de välbärgades villaområden ytterligare skrämt upp de boende i stadens villaområden som inte vill delta i ett integrationsexperiment som de får sig pådyvlat ovanifrån utan att få ha någon talan alls. Sammantaget borde hela projektet avbrytas.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation av Runar Finnman (SD)

1. Att Sverigedemokraterna yrkar bifall till motionen.
2. Att därutöver anföra följande.

En motion från SD om att avbryta projekteringen vid Branterna, har inkommit till nämnden. Detta förslag på detaljplan är en ständigt levande fråga som väckt starka reaktioner bland boende i området. Den aktuella ytan är ett värdefullt grönområde för de boende och om bostäder byggs vid den angivna platsen, anser vi i likhet med majoriteten av invånarna i Mälarhöjden att området förändras till det sämre. Vi anser också att detaljplanen påtvingar boende i området något som de inte har efterfrågat och menar att en lokal förankring med en bredare dialog med invånarna där staden lyssnat in deras åsikter hade varit mer demokratiskt.